केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य, व मका विकास कार्यक्रम (ISOPOM) अंतर्गत सन २०११ - १२ मधील अखर्चित निधीस वित्तीय मान्यता देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन

कृषि,पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२. शासन निर्णय क्रमांक: आयएसओपी -१६१२/ प्र.क्र. ८६/४-ओ, दिनांक:-१२ नोव्हेंबर, २०१२

संदर्भ:-१) केंद्र शासन कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. २-११/ २०११-P/TMOP, दि. १८ मे,२०११,

- २) शासन निर्णय क्रमांक, आयएसओपी -१६१२ / प्र.क्र. १३८/ ४ओ, दि.०७ जून, २०११,
- ३) शासन निर्णय क्रमांक, आयएसओपी -१६१२ / प्र.क्र. १३८/ ४ओ, दि.०३ सप्टेंबर, २०११, दि. ३१ मार्च, २०१२ (एकूण तीन)
- ४) केंद्र शासन कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. १४-१/ २०११-CA-II, दि. २३ मार्च, २०१२ व दि. २७ मार्च, २०१२ (तीन पत्रे)
- ५) केंद्र शासन कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. १४-१/ २०१२-CA-II, दि. १६ ऑगस्ट, २०१२ (तीन पत्रे)
- ६) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र. जा.क्र. कृ.आ. / विप्र-२/ आयसोपॉम/ अनुदान मागणी /४७९/ १२, दि. १७ /८/२०१२

प्रस्तावनाः-

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय गळीत धान्य उत्पादन कार्यक्रम, राष्ट्रीय कडधान्य विकास कार्यक्रम व गतीमान मका विकास कार्यक्रम राज्यात सन १९९५-९६ पासून रार्बावण्यात येत आहे. सन २००४-०५ पासून सर्व कार्यक्रम एकत्रित करुन केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य, कडधान्य, तेलताड व मका विकास कार्यक्रम (Integrated scheme of Oildseed, Pulses, Oilpalm and Maize-ISOPOM) ही योजना कडधान्य हा घटक वगळता अन्य घटकांसाठी राज्यात राबविण्यात येत आहे. या योजनेच्या निधीत केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण ७५:२५ असे आहे.

सदर योजनेंतर्गत केंद्र शासनाने त्यांच्या दि. १८ मे, २०११ च्या पत्रान्वये रु. १२७४४.११८० लक्ष्म (रु. एकशे सत्तावीस कोटी चळेचाळीस लाख अकरा हजार आठशे फक्त) कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता दिली होती. त्यानुसार सदर निधीस दि. ०७/६/२०११ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. त्याचप्रमाणे दि. ०३ /९/२०११ च्या शासन निर्णयान्वये, केंद्र शासनाने मंजूर केलेले पहिल्या हप्त्यापोटी रू. ६०००.०० लाख, सन २०१०-११ मधील पुर्नाजिवत केलेली अखर्चित रक्कम रू. १५०.४३ लाख व आयुक्तालय स्तरावर बियाणे या बाबीसाठी राज्यहिश्श्याची रक्कम रू. ६१८.७५ लाख असे एकूण मिळून रू. ६७६९.१८ लाख (रू. सदुसष्ट कोटी एकोणसत्तर लाख अठरा हजार फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास वित्तीय मान्यता देण्यात आली होती.

केंद्र शासनाने सदर योजनेंतर्गत दुस-या हप्त्यापोटी दि. २३ मार्च, २०१२ च्या पत्रान्वये अनुसूचित जाती घटकासाठी रू. ६६६.२८३६७ लाख, दि. २७ मार्च, २०१२ च्या पत्रान्वये अनुसचित जमाती घटकासाठी रू. १००.०० लाख व दि. २७ मार्च, २०१२ च्या पत्रान्वये सर्वसाधारण घटकासाठी रू. १३२५.०० लाख निधी मुक्त केला होता. सदर निधींस संदर्भाधीन अ.क्र.४ च्या दि. ३१ मार्च, २०१२ च्या शासन निर्णयान्वये वित्तीय मान्यता देण्यात आली होती. तथापि, सदर निधी आर्थिक वर्षाच्या अखेरच्या दिवशी वितरित केली असल्यामुळे

संपूर्ण रक्कम अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीवरून क्षेत्रिय कार्यालयांना वितरित होऊ शकली नाही व परिणामी सदर निधी अर्खिचत राहिला आहे.

केंद्र शासनाने संदर्भाधीन अ.क्र. ५, दि. १६ ऑगस्ट, २०१२ च्या पत्रांन्वये सदर योजनेंतर्गत सन २०११-१२ मध्ये अर्खाचत राहिलेल्या निधीपैकी रू. ७६७.९६ लाख निधी, फक्त सन २०११-१२ मधील प्रलंबित देयकांसाठीच खर्च करण्याच्या अटीवर पुर्नार्जावत केला आहे. सदर निधीपैकी रू. ४४८.४३ लाख निधी अनुसूचित घटक व रू. ३१९.५३ लाख निधी सर्वसाधारण घटकांसाठी वापरण्याचे केंद्र शासनाने सूचित केले आहे. वित्त विभागाने सदर रू. ७६७.९६ लाख (रूपये सात कोटी सदुसष्ट लाख शह्याण्णव हजार फक्त) निधी सन २०११-१२ मधील अर्खाचत तरतूद त्याच वर्षातील प्रलंबित दा्यत्वं यांच्यासाठीच वापरण्यात येईल या अटीवर मान्यता दिली असून, त्यास अनुसरून सन २०११ - १२ मधील अर्खाचत रू. ७६७.९६ लाख निधी, केंद्र पुरस्कृत गळीतधान्य उत्पादन कार्यक्रम, व मका विकास कार्यक्रम (ISOPOM) अंतर्गत सन २०११-१२ वर्षातील प्रलंबित दा्यित्वं यांच्यासाठीच वापरण्यात येईल या अटीस अधीन राहृन वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाने संदर्भाधीन अ.क्र. ५ च्या पत्रान्वये केंद्र पुरस्कृत गळीत धान्य उत्पादन कार्यक्रम, व गतीमान मका विकास कार्यक्रम (ISOPOM) अंतर्गत सन २०११-१२ मध्ये वितरित केलेला, तथापि, अर्खाचत राहिलेल्या निधीपैकी त्याच वर्षातील प्रलंबित दायित्वांसाठी रू. ७६७.९६ लाख निधी पुर्नार्जीवत केला आहे. वित्त विभागाने सदर रू. ७६७.९६ लाख निधी सन २०११-१२ मधील अर्खाचत तरतृद त्याच वर्षातील प्रलंबित दायित्वे यांच्यासाठीच वापरण्यात येईल या अटीवर मान्यता दिली असून, त्यास अनुसरून सन २०११-१२ मधील अर्खाचत रू. ७६७.९६ लाख निधी, केंद्र पुरस्कृत गळीत धान्य उत्पादन कार्यक्रम, व मका विकास कार्यक्रम (ISOPOM) अंतर्गत सन २०११-१२ वर्षातील प्रलंबित दायित्वे यांच्यासाठीच वापरण्यात येईल या अटीस अधीन राहून याद्वारे वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. केंद्र शासनाने पुर्नाजिवित केलेला रू. ७६७.९६ लाख निधीचे वर्गनिहाय वर्गीकरण खालीलप्रमाणे केले आहे. सदर योजना राबविताना नमूद केलेला निधी व त्यानुषंगाने राज्य हिश्श्याचा निधी त्या- त्या वर्गातील लाभार्थ्यांसाठीच खर्च केला जाईल याची खबरदारी घ्यावी.

(रू. लाखात)

		(\tag{\tau} \tau \tau \tau \tau \tau \tau \tau \tau	
अ.क्र.	वर्ग	केंद्र शासनाने पुनर्जिवित केलेली रक्कम	
१	सर्वसाधारण / इतर	३१९.५३	
7	अनुसूचित जाती	४४८.४३	
3	अनुसूचित जमाती	0.00	
	एकूण	७६७.९६	

३. या योजनेसाठी केंद्र शासनाने पुनर्जिवित केलेला रु. ७६७.९६ लाख निधी खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा आणि सन २०१२- १३ च्या मंजूर तरतूदीतून भागीवण्यात यावा.

केंद्र हिस्सा (७५ टक्के)

मागणी क्रमांक डी-३

(रु. लाखात)

अ) २४०१, पीक संवर्धन, ११४, तेलिबयाणे विकास महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत सिमती अधिनियम, १९६१ याच्या कलम १२३ अन्वये जिल्हा परिषदांना अनुदान (स्थानिक क्षेत्रातील योजना) (अर्थोपाय व आगाऊ रकमेशी समायोजन) (केंद्र हिस्सा) (००) (१०) तेलिबया विकास कार्यक्रम (२४०१ ४६६१) ३१ सहायक अनुदान

800.70

ब) २४०१,पीक संवर्धन ११४ , तेलबियाणे विकास केंद्र पुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा ७५ टक्के) (००) (०६) **एकात्मिक तेलबिया उत्पादन कार्यक्रम** (२४०१ २४९८) ३३- अर्थसहाय्य

३०२.४९

क) २४०१, पीक संवर्धन, १०२, अन्नधान्य पिके (००) (१६) एकात्मिक मका उत्पादन कार्यक्रम- केंद्र पुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा ७५ टक्के) (२४०१ ३५८३) ३३ - अर्थसहाय्य

२४.६७

ड) २४०१, पीक संवर्धन, १०२, अन्नधान्य पिके (केंद्र हिस्सा) (००) (२४) एकात्मिक मका उत्पादन कार्यक्रम (२४०१ ४५६१), ३१- सहाय्यक अनुदान

80.60

- ४. राज्य हिश्श्याच्या जिल्हा नियोजन व विकास सीमतीच्या अख्यत्यारितील तरतूदीस प्रशासकीय तसेच वित्तिय मान्यता संबंधित जिल्ह्याधिकारी यांचेकडून देण्यात येतील.
- ५. या कार्यक्रमाच्या प्रयोजनासाठी कृषि संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण),कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच मंजूर निधीचे जिल्हानिहाय वितरण करण्यास त्यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. सदर निधी योजनांतर्गत सन २०११-१२ मधील प्रलंबित देयकांसाठीच वापरण्यात येईल याची त्यांनी दक्षता घ्यावी.
- ६. गळीत धान्य विकास व मका विकास कार्यक्रमाच्या उद्दिष्ट पूर्तीसाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून उद्दिष्टिनहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना सर्व क्षेत्रीय अधिका-यांना निर्गमित करण्यासाठी प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- ७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३१४ / १२ / व्यय १, दि. ०५/११/२०१२ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार व मा. अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१२११२११५७५७१२०१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

श्रीरंग वि. जाधव

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रती,

आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती) संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे

संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे सर्व संचालक / सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ विभागीय आयुक्त (सर्व) जिल्हाधिकारी, (सर्व) सर्व सन्माननीय विधीमंडळ सदस्य मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व) विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व) जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व) कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व) जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व) मुख्या लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व) व्यवस्थापकीय संचालक, कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, आरे, दुग्ध कॉलनी गोरेगाव (पृवं), मुंबई-६५ व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, शास्त्रीनगर, अकोला. सहसंचालक लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय भवन, पाचवा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १ /२, मुंबई / नागपूर महालेखाकार(स्थानीय निकाय लेखापरिक्षा व लेखा), प्रतिष्ठा भवन,१०१ महर्षी कर्वे मार्ग, मुंबई-४०० ०२० नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३१ / कार्यासन - १४४४), मंत्रालय, मुंबई - ३२ वित्त विभाग (व्यय-१) /अर्थसंकल्प -१३ सामाजिक न्याय, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग / आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२ ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय,मुंबई सर्व सह सचिव / उपसचिव / अवर सचिव, कृषि व पदुम विभाग (कृषि व फलोत्पादन प्रभाग) मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सींचव निवडनस्ती